

معاون محترم بهداشتی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ...

با سلام و احترام

به استحضار می‌رساند: بازنگری بسته‌های خدمتی مبتنی بر شواهد در راستای ارتقای نرخ باروری کلی در دستور کار قرار گرفته است. در این بازنگری، ارتقای فرآیندهای آموزش و مشاوره در راستای افزایش نرخ باروری کلی و حفظ و ارتقای شاخص‌های سلامت مادر و کودک مدنظر قرار خواهد گرفت. با توجه به زمانبر بودن فرآیند بازنگری و انتشار بسته‌های خدمت، مقتضی است برنامه ریزی لازم برای منظور نمودن موارد زیر در برنامه ریزی عملیاتی سال 1393 صورت گیرد:

1- تک فرزندی: که مباحث و نکات مرتبط به آن طی نامه‌های شماره 302/15054 مورخ 91/11/11 و 302/15854 مورخ 91/11/27 و 302/11952 مورخ 92/9/26 اعلام گردیده و به پیوست نیز ارسال می‌گردد.

2- افزایش میانگین فاصله تولد فرزند اول از زمان ازدواج به سه و نیم سال: بررسی‌ها نشان داده است که میانگین فاصله زمانی تولد اولین فرزند از زمان ازدواج به حدود سه و نیم سال رسیده است. با توجه به افزایش سن ازدواج، هرگونه تاخیر در بارداری (اول)، از دست دادن فرصت‌های زمانی برای باروری سالم را به دنبال خواهد داشت. این در حالی است که با این تاخیرها هرگونه ناباروری موجود احتمالی نیز از نظر پوشیده مانده و فرصت تشخیص زودرس ناباروری نیز از دست می‌رود. به عبارت دیگر کاهش این فاصله زمانی، یکی از عوامل تضمین‌کننده وجود فرصت طلایی تشخیص زودرس و درمان زوجین نابارور است. بنابراین شایسته است آموزش و مشاوره با فرد/زوجین مراجعه‌کننده در راستای کاهش این فاصله زمانی از وضعیت موجود (3.5 سال) و پرهیز از تاخیر بیش از حد در بارداری اول براساس مبانی باروری سالم در مشاوره باروری سالم ادغام گردد. شایان ذکر است که در پیش‌نویس نهایی شده طرح جامع جمعیت و تعالی خانواده (که در مجلس محترم شورای اسلامی در حال بررسی است)، حداکثر مدت زمان جهت بررسی زوجین فاقد فرزند از نظر ناباروری دو سال تعیین شده است.

3- افزایش میانگین فاصله زمانی بین فرزندان به بیش از 5 سال: حداقل فاصله مطلوب بین دو بارداری از نظر ابعاد سلامت سه سال و حداکثر این فاصله زمانی پنج سال در نظر گرفته می‌شود. بنابراین افزایش فاصله بین بارداری‌ها به بیش از 5 سال، ضمن کاهش فرصت‌های باروری سالم برای مادر و کودک وی، افزایش مخاطرات سلامت مادر و کودک را به دنبال خواهد داشت. به عبارت دیگر با افزایش بیش از حد فاصله بین فرزندان هم‌امکان دستیابی به تعداد فرزند دلخواه در یک خانواده کمتر شده و هم‌فرصت بارداری با بهترین شرایط از مادر گرفته خواهد شد. توجه به این نکته نیز ضروری است که با توجه به روند شیوع بیماری‌های غیر واگیر در کشور، با افزایش سن خطر بیماری‌های غیرواگیر نیز بالا خواهد رفت.

خواهشمند است با توجه به حساسیت موضوع و لزوم دقت در این مسئله نسبت به شناسایی زوجین در شرایط فوق (زوجین/خانم‌های مراجعه‌کننده بعد از شروع زندگی مشترک، مادران با فرزند 3-4 سال و...) اقدام گردیده و آموزش‌های لازم در این خصوص ارایه گردد.

شماره: 302/13453
تاریخ: 1392/10/24
پیوست دارد

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

گزارش اقدامات انجام شده در این خصوص مزید امتنان خواهد بود.

دکتر محمد اسماعیل مطلق
مدیر کل دفتر سلامت جمعیت، خانواده و مدارس